

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA

DO PRZYGOTOWANIA PLANU WYNIKOWEGO

MATERIAŁ	WYMAGANIA W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ Uczeń:		WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE Uczeń:	UWAGI
I. WŚRÓD ZNAJOMYCH I PRZYJACIÓŁ				
Ilu masz znajomych? (plansza), s. 12 Francesca Simon <i>Tacy jesteśmy</i> (fragment), s. 14 Rafał Kosik <i>Poranek na Zamku</i> (fragment), s. 18 Głoska a litera, s. 21 Agnieszka Suchowierska <i>Może wy tego nie wiecie</i>, s. 24 Książki – Twoja supermoc, s. 27 Samogłoski i spółgłoski, s. 29	POWROTY			
	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie 1.5) stosuje zasady grzeczności językowej 1.6) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie – moduł filozoficzny 1.8) przedstawia się, mówi o swoich doświadczeniach i zainteresowaniach	* odczytuje i określa temat rozmowy * opisuje relacje między postaciami na ilustracji * inscenizuje kulturalną rozmowę między wybranymi bohaterami * wykorzystuje w dialogu zwroty grzecznościowe * ma świadomość wagi relacji międzyludzkich * integruje się z zespołem klasowym * ocenia wypowiedzi kolegów	

Klik! Migawki z wakacji, s. 31 Pisownia rz wymiennego, s. 33		1.9) wykorzystuje pojęcia: komunikacja, nadawca, odbiorca, intencja wypowiedzi, grzeczność językowa		
Elgar, Ramowy plan zdarzeń, s. 36 Krzysztof Kochański Rok 3000 (fragment), s. 38	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, sztuk plastycznych, audialnych i audiowizualnych – moduł kultura 2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia 2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcjonalnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji 2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, baśń, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, podmiot mówiący	* rozpoznaje i przedstawia bohaterów literackich * dokonuje podziału bohaterów na pozytywnych, negatywnych, fantastycznych i rzeczywistych * wnioskuje o uczuciach, zachowaniach bohaterów literackich i porównuje je z własnymi * wymienia elementy świata przedstawionego w utworze literackim * sprawnie posługuje się terminami literackimi i gramatycznymi zawartymi w podręczniku	

3. Świadomość języka.	3.1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy, stosuje poprawne formy wyrazów odmienionych w wypowiedziach ustnych i pisemnych 3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów	* określa funkcje alfabetu i układa wyrazy w kolejności alfabetycznej * odróżnia głoskę od litery, dzieli wyrazy * rozróżnia samogłoski od spółgłosek * dostrzega różnicę między pisownią i wymową * ma świadomość układu mowy i jego wpływu na wyraźną wymowę * rozumie regułę pisowni wyrazów z <i>rz</i> i stosuje ją w praktyce	
4. Tworzenie wypowiedzi.	4.1) tworzy notatki w różnych formach, syntetycznie ujmujące najważniejsze informacje z różnych źródeł, w tym z zajęć i podręcznika 4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu i sporządza jego plan odtwórczy 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie jak wypowiedzi relacjonujące 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego	* tworzy plan ramowy * ustala kolejność wydarzeń, zwracając uwagę na ich istotę * redaguje opis wymyślonego świata * ocenia prace przygotowane przez kolegów * stosuje podział pracy na wstęp, rozwinięcie, zakończenie * stosuje właściwą formę zapisu * adresuje list, pocztówkę * pamięta o staranności zapisu * prezentuje różne metody nauki	

	4.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi		
5. Rozwijanie umiejętności autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.3) określa role, jakie odgrywa w różnych wspólnotach, w tym w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej, kraju itd. – moduł filozoficzny 5.4) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się 5.5) rozpoznaje i nazywa emocje własne i innych	*rozpoznaje własne uczucia i emocje *potrafi opisać wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst *rozwija własne talenty i aspiracje	
6. Elementy edukacji medialnej.	6.1) aktywnie wyszukuje potrzebne informacje w różnorodnych źródłach – moduł medialny	*wymienia korzyści płynące z czytania *korzysta z biblioteki, platform czytelniczych	
7. Praktyki lekturowe.	7.1) wybiera teksty zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami oraz uzasadnia swój wybór 7.2) planuje proces czytania 7.3) dzieli się pierwszymi wrażeniami z przeczytanego tekstu 7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne, b) utwory liryczne	*czyta tekst poetycki, objaśnia dosłowne i przenośne znaczenie słów *poleca książki warte przeczytania *dzieli się wrażeniami na temat przeczytanych utworów	

STWORZYĆ WIĘZI			
Grzegorz Kasdepke <i>Powitanie</i> (fragment), s. 42 Słowa i spacje. Dialog, s. 44 Janet Tashjian <i>Zażegnać konflikt</i> (fragment), s. 46 Antonina Michaelis <i>Nieproszony gość</i> (fragment), s. 50 Razem możemy więcej! s. 55 Pisownia ó wymiennego, s. 57 Krótką wypowiedź pisemną, s. 59 Słownik ortograficzny, s. 62	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie 1.5) stosuje zasady grzeczności językowej 1.8) przedstawia się, mówi o swoich doświadczeniach i zainteresowaniach 1.9) wykorzystuje pojęcia: komunikacja, nadawca, odbiorca, intencja wypowiedzi, grzeczność językowa	* rozumie pojęcie grzeczności językowej i stosuje je w praktyce * pracuje w zespole, rozumie rolę współpracy i stosuje się do zasad * układa dialog na wybrany temat * wypowiada się na tematy poruszone w rozdziale, odnosząc je do własnych doświadczeń
	2. Odbiór tekstów kultury.	1.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, sztuk plastycznych– moduł kultura 1.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli	* rozpoznaje pozytywne i negatywne zachowania bohatera * wskazuje w tekście fragmenty humorystyczne * ocenia zachowania bohaterów literackich * omawia przeżycia, emocje, postawy * wyjaśnia, na czym polegał konflikt między bohaterami * proponuje własne rozwiązanie sporu * odczytuje przenośny sens ilustracji

		1.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy 1.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń		
	3. Świadomość języka.	1.5) wyjaśnia znaczenie wyrazów w kontekście, korzystając ze słowników i innych źródeł informacji 1.6) wzbogaca słownictwo, stosuje w swoich wypowiedziach różne elementy leksykalne (np. wyrazy neutralne i wartościujące, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, związki frazeologiczne) 1.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów	* stosuje wybrane związki frazeologiczne w swoich wypowiedziach * zna i stosuje zasady pisowni wyrazów z ó wymiennym * korzysta ze słownika ortograficznego	
	4. Tworzenie wypowiedzi.	1.5) opisuje sytuację, przeżycia oraz charakteryzuje postać, także w dłuższych wypowiedziach o charakterze twórczym 1.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej	* wymyśla, układa i poprawnie zapisuje dialogi do podanych sytuacji * tworzy opis postaci rzeczywistej, wymyślonej * opisuje sytuacje przedstawione na fotografii * dzieli wypowiedź na wstęp, rozwinięcie, zakończenie * stosuje odpowiedni podział na akapity * wymyśla sposób przekonania bohaterów do zajęcia właściwego stanowiska	

	kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego 1.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi 1.8) wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, opowiadanie, akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie		
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna – moduł filozoficzny 5.3) określa role, jakie odgrywa w różnych wspólnotach, w tym w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej, itd. – moduł filozoficzny 5.4) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się 5.5) rozpoznaje i nazywa emocje własne i innych	* ma świadomość, że warto być otwartym na ludzi * przedstawia propozycje na rozwiązywanie konfliktów między rówieśnikami * ocenia swoje zaangażowanie w pracę grupową * wypowiada się na temat emocji bohaterów opowiadania	
6. Elementy edukacji medialnej.	6.3) korzysta z różnorodnych źródeł informacji do poszerzania własnej wiedzy i rozwijania zainteresowań – moduł medialny	* potrafi korzystać ze słownika ortograficznego w celu ustalenia poprawnej pisowni * zna zasadę budowy hasła słownikowego * omawia etyczne zachowania w internecie	

		6.5) stosuje zasady higieny cyfrowej i opisuje zagrożenia wynikające z korzystania z internetu – moduł medialny		
Wanda Witter <i>Zły pomysł</i> (fragment), s. 64 Igor Sikirycki <i>Zoologiczny talent</i>, s. 67 Sylaba i wyraz, s. 68 Andrzej Marek Grabowski <i>Selfie</i>, (fragment), s. 70 Nie każdy jest przyjacielem (plakat), s. 74 <i>Wiem, co to jest</i>. Podsumowanie rozdziału, s. 76 Toon Tellegen <i>Wizyta</i> (fragment), s. 78	POZNAĆ PRZYJACIÓŁ			
	1. Komunikacja.	1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie 1.8) przedstawia się, mówi o swoich doświadczeniach i zainteresowaniach	* przedstawia swoje cechy, używając porównań * stosuje odpowiednią kompozycję tekstu * wypowiada się na temat przyjaźni, swoich doświadczeń z tym związanych	
	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, sztuk plastycznych, audialnych i audiowizualnych – moduł kultura 2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli 2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia	* wymienia cechy przyjaciela i uzasadnia swoje stanowisko * analizuje zachowanie i postawy bohaterów, podając odpowiednie cytaty * opisuje uczucia bohaterów literackich * odróżnia cechy pozytywne od negatywnych * ocenia postać literacką * rozpoznaje porównanie w tekście literackim * układa własne porównania * interpretuje tytuł wiersza * określa elementy świata przedstawionego * odczytuje przesłanie komunikatu werbalnego i niewerbalnego, informacje z reklamy społecznej * określa adresata komunikatu	

		2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji 2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń 2.6) rozpoznaje różne środki językowe i zabiegi artystyczne oraz określa ich oddziaływanie na wyobraźnię, przekonania, emocje oraz zmysły 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, porównanie		
	3. Świadomość języka.	3.1) rozpoznaje w wypowiedziach odmienne i nieodmienne części mowy, stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych w wypowiedziach ustnych i pisemnych	* rozumie funkcję litery <i>i</i> w sylabie * dzieli wyraz na sylaby i rozumie funkcję zgłoskotwórczą	
	4. Tworzenie wypowiedzi.	4.1) tworzy notatki w różnych formach, syntetycznie ujmujące najważniejsze informacje z różnych źródeł, w tym z zajęć i podręcznika	* podejmuje różne działania o charakterze twórczym związane z omawianymi zagadnieniami * komponuje wypowiedzi z wykorzystaniem porównania	

		4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu i sporządza jego plan odtwórczy 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię 4.5) opisuje sytuację, przeżycia oraz charakteryzuje postać, także w dłuższych wypowiedziach o charakterze twórczym 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego	* tworzy zasady bezpiecznego korzystania z internetu	
	5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna, lokalna – moduł filozoficzny	* wyjaśnia termin <i>bullying</i> * podaje właściwe sposoby reagowania na to zjawisko * wypowiada się na temat własnych doświadczeń związanych z omawianym tematem	

		5.3) określa role, jakie odgrywa w różnych wspólnotach, w tym w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej itd. – moduł filozoficzny 5.5) rozpoznaje i nazywa emocje własne i innych		
	6. Elementy edukacji medialnej.	6.5) stosuje zasady higieny cyfrowej i opisuje zagrożenia wynikające z korzystania z internetu, w tym uzależnienia od ekranów, telefonów, gier, komputerów i konsekwencje przeładowania informacyjnego – moduł medialny	* podaje przykłady zagrożeń związanych z nawiązywaniem kontaktów przez internet * zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu	
	7. Praktyki lekturowe.	7.3) dzieli się pierwszymi wrażeniami z przeczytanego tekstu	* wypowiada się na temat wiersza, opowiadania	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI Uczeń: * wykorzystuje pojęcia: tekst, bohater, porównanie (2.8); list tradycyjny, akapit (4.8); komunikacja, nadawca, odbiorca, grzeczność językowa (1.9); głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba (3.1) * określa elementy świata przedstawionego (2.4) * stosuje zasady pisowni (3.8) * tworzy notatki w różnych formach (4.1) * omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się (5.4)				
II. W SZKOLE				
W szkole (plansza), s. 80 Porozmawiajmy o szkole (zdjęcia), s. 82	OBRAZKI ZE SZKOLNEGO ŻYCIA			
	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany	* stosuje zwroty grzecznościowe w zależności od sytuacji i rozmówcy * wie, jakie są zalety stosowania zasad dobrego wychowania * konfrontuje sytuację przedstawioną w tekście	

Opis budynku, s. 84 Anna Kamińska <i>Książka</i>, s. 87 Pisownia ż wymiennego, s. 89 Łukasz Piotrkowicz, Krzysztof Budziejewski, Katarzyna Urbania, <i>Rysiek i królik</i> (komiks), s. 91 Martyna Skibińska <i>Niespodziewana wizyta</i> (fragment), s. 97 Józef Wybicki <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, s. 102 Piszemy e-wiadomości, s. 105		1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie 1.5) stosuje zasady grzeczności językowej 1.7) rozpoznaje komunikaty niewerbalne 1.9) wykorzystuje pojęcia: komunikacja, nadawca, odbiorca, intencja wypowiedzi, komunikat niewerbalny, grzeczność językowa	z własnymi doświadczeniami * wypowiada się na temat swoich emocji * określa temat tekstu * wyjaśnia znaczenia słów * dostrzega relacje między składowymi częściami wypowiedzi * określa elementy świata przedstawionego * opisuje zachowanie bohaterów * zna i stosuje zasady dobrej współpracy w grupie * przedstawia swoje mocne strony * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej * rozpoznaje i przekazuje komunikaty niewerbalne (mimika, gesty, sygnały graficzne, świetlne) * pisze e-wiadomości zgodnie z funkcją i celem, stosując zasady grzeczności językowej * rozpoznaje rodzaje narracji i odróżnia narratora od autora tekstu	
Ks. Jan Twardowski <i>W klasie</i>, s. 108 Przenoszenie wyrazów, s. 110 Grzegorz Kasdepke <i>Szkola przyszłości</i>, s. 113 Jak notować, s. 116	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, komiksu, muzyki, sztuk plastycznych, audialnych i audiowizualnych – moduł kultura 2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli	* rozpoznaje strofę, wers, refren * omawia obrazy poetyckie * identyfikuje osobę mówiącą w wierszu * interpretuje głosowo wiersz * rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wypowiedzi * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych * opisuje zachowanie i cechy bohatera lirycznego * określa nastrój wiersza, odczytuje związek tytułu z treścią	

	2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia 2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, tekst kultury, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, epitet, porównanie, rymy	* tworzy wypowiedź, wykorzystując pojęcia: opowiadanie, bohater, narrator	
3. Świadomość języka.	3.6) wzbogaca słownictwo, stosuje w swoich wypowiedziach różne elementy leksykalne (np. wyrazy neutralne i wartościujące, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, związki frazeologiczne) 3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów 3.10) wykorzystuje pojęcia: samogłoska, spółgłoska, sylaba, kropka,	* pisze dialog na wskazany temat * redaguje opis obiektu, dzieląc wypowiedź na wstęp, rozwinięcie, zakończenie * dzieli tekst na akapity * rozumie regułę ortograficzną dotyczącą pisowni wyrazów z ż wymiennym i poprawnie zapisuje wyrazy * stosuje poznane reguły ortograficzne dotyczące przenoszenia wyrazów * potrafi podzielić wyraz na sylaby * tworzy tekst ze świadomością celu	

		przecinek, znak zapytania, wykrzyk- nik	
4. Tworzenie wy- powiedzi.	4.1) tworzy notatki w różnych for- mach, syntetycznie ujmujące naj- ważniejsze informacje z różnych źródeł, w tym z zajęć i podręcznika 4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu i sporządza jego plan odtwórczy; 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytko- wym, takie jak inne wypowiedzi relacjonujące 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię 4.5) opisuje sytuację, przeżycia oraz charakteryzuje postać, także w dłuż- szych wypowiedziach o charakterze twórczym 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzy- staniem języka i różnych form lite- rackich, w tym lirycznych i narracyj- nych, takich jak opowiadania o zróż- nicowanej kompozycji, fabule, krea- cji świata przedstawionego 4.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi	* tworzy tekst- zachętę z uzasadnieniem * przekształca teksty rówieśników * tworzy plan odtwórczy wypowiedzi * stosuje zasady interpunkcji i ortografii w tworzo- nych tekstach * zna zasady netykiety i stosuje je w praktyce * opisuje sytuację przedstawioną w wierszu * tworzy wypowiedź, przyjmując punkt widzenia bohatera * przedstawia opinię na temat szkoły i ją uzasadnia * przedstawia różne sposoby przyswajania wiedzy i ocenia te, które są najlepsze * sporządza różne typy notatek	

	4.8) wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, charakterystyka, opowiadanie, akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie		
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna, lokalna, narodowa – moduł filozoficzny 5.3) określa role, jakie odgrywa w różnych wspólnotach, w tym w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej, kraju itd. – moduł filozoficzny 5.4) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się	* uczestniczy w rozmowie na temat symboli narodowych * określa oczekiwania adresatów hymnu * wypowiada się na temat okoliczności powstania utworu * wymienia okoliczności śpiewania hymnu i opisuje adekwatną postawę	
6. Elementy edukacji medialnej.	6.1) aktywnie wyszukuje potrzebne informacje w różnorodnych źródłach – moduł medialny 6.3) korzysta z różnorodnych źródeł informacji do poszerzania własnej wiedzy i rozwijania zainteresowań – moduł medialny	* zna zasady bezpieczeństwa w internecie * wypowiada się na temat doświadczeń związanych z korespondencją elektroniczną * korzysta ze słownika ortograficznego	
7. Praktyki lekturowe.	7.3) dzieli się pierwszymi wrażeniami z przeczytanego tekstu	* dokonuje interpretacji głosowej utworu * śpiewa hymn, prezentując odpowiednią postawę	

		7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne, b) utwory liryczne, c) utwory o charakterze patriotycznym, w tym <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> Józefa Wybickiego 7.7) zapoznaje się z tekstami kultury należącymi do różnych sztuk, w tym muzyki, komiksu		
Renata Piątkowska, <i>Marzenia afrykańskich dzieci</i> (fragment), s. 119 Pisownia <i>ch</i> wymiennego, s. 123 Barbara Gawryluk <i>Szczeszcz...</i>, czyli <i>jak brzmi inność</i> (fragment), s. 125 Piotr Rowicki <i>Szybka decyzja</i> (fragment), s. 128 <i>Ch</i> przed spółgłoskami, po literze <i>s</i>, na końcu wyrazu, s. 131 Ian Whybrow <i>W drodze do Szkoły Stryjca Złyjca</i> (fragment), s. 133 Pisownia <i>rz</i> po spółgłoskach <i>p, b, k, g, t, d, ch, j, w</i>, s. 136	SZKOŁA W RÓŻNYCH ZAKĄTKACH ŚWIATA			
	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.7) rozpoznaje komunikaty niewerbalne	* układa pytania do tekstu i na nie odpowiada * opowiada o sytuacji bohaterki i towarzyszących przeżyciach * pisze wiadomość do kolegi * poprawnie zapisuje dialog * streszcza tekst * rozpoznaje komunikaty niewerbalne	
	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, sztuk plastycznych– moduł kultura 2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli 2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi	* odczytuje różnice na fotografii * wypowiada się na temat problemów społecznych (nierówność społeczna, dostęp do edukacji, poziom kształcenia dzieci na świecie) * gromadzi informacje potrzebne do przedstawienia postaci * nazywa uczucia bohaterów tekstu * rozpoznaje nadawcę i adresata korespondencji	

Wiem, co to jest. Potrafię. Podsumowanie rozdziału, s. 138 Andrzej Maleszka <i>Polowania na potwora</i> (fragment), s. 140	służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia 2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, porównanie, rymy		
	3. Świadomość języka.	3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów * zna i stosuje poznaną zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni <i>ch</i> wymiennego * zna i stosuje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni <i>ch</i> przed spółgłoskami, po literze <i>s</i> i na końcu wyrazu * zna i stosuje poznaną zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach	
	4. Tworzenie wypowiedzi.	4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu i sporządza jego plan odtwórczy 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie jak inne wypowiedzi relacjonujące, korespondencja tradycyjna i elektroniczna 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane * redaguje opinię, porównując własną szkołę z innymi * tworzy fragment opowiadania z dialogiem * redaguje list tradycyjny	

		na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego 4.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi 4.8) wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, charakterystyka, opowiadanie, list tradycyjny i elektroniczny, akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie		
	6. Elementy edukacji medialnej.	6.3) korzysta z różnorodnych źródeł informacji do poszerzania własnej wiedzy i rozwijania zainteresowań – moduł medialny	* korzysta z różnych źródeł informacji w celu przygotowania notatki na temat bohatera i miejsca akcji * korzysta ze słownika ortograficznego * wyszukuje potrzebne informacje stanowiące podsumowanie zagadnień omawianych w rozdziale * powtarza i systematyzuje materiał	
	7. Praktyki lekturowe.	7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne	* omawia swoje doświadczenia czytelnicze związane z omawianymi w rozdziale zagadnieniami	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI		Uczeń: * tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z intencją (1.1) * rozpoznaje komunikaty niewerbalne (1.7)		

- * przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk (2.1)
- * określa i porównuje perspektywy, intencje nadawców, tematykę, problematykę wypowiedzi, sposoby wyrażania postaw, intencji, emocji, myśli (2.2)
- * wykorzystuje pojęcia: tekst, narrator, bohater (2.8)
- * komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie jak korespondencja tradycyjna i elektroniczna (4.3)
- * posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnym do formy i charakteru wypowiedzi (4.7)
- * omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się (5.4)
- * aktywnie wyszukiuje potrzebne informacje w różnych źródłach – moduł medialny (6.1)

III. DOM I JEGO OKOLICE

PORTRETY				
Dom i jego okolice (plansza), s. 144 <i>Trzy małe świnki,</i> tl. Katarzyna Zawadzka, s. 146 Wojciech Cesarz, Katarzyna Terechowicz Strych, s. 151 Jarosław Mikołajewski <i>Stara fotografia mojego taty, s. 155</i> Wyrazy pokrewne, s. 158 Angela Nanetti <i>A teraz posłuchaj... (fragment),</i> s. 160	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie 1.5) stosuje zasady grzeczności językowej 1.6) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie – moduł filozoficzny	* odczytuje informacje z rysunku * konfrontuje sytuacje z własnymi doświadczeniami * stosuje zasady grzeczności językowej * odczytuje elementy fantastyczne i rzeczywiste w tekście * nazywa cechy postaci * składa ustne życzenia w zależności od sytuacji i adresata * ustala kolejność zdarzeń w utworze * nadaje tytuły fragmentom utworu	
	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury,	* wyjaśnia znaczenie zasady jednomyślności w działaniu * identyfikuje, charakteryzuje narratora	

Życzenia – krótka forma wypowiedzi, s. 163 H. Ch. Andersen <i>Księżniczka na ziarnku grochu</i> Natalia Usenko, Danuta Wawilow <i>Księżniczka z ogłoszenia</i> (fragment), s. 166 Antonina Kasprzak <i>Ciotka Pati</i> (fragment), s. 170 Pisownia ż w cząstkach: ża-, ży-, żu-, żo-, s. 173	sztuk plastycznych, audiowizualnych – moduł kultura 2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli 2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia 2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji 2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń 2.6) rozpoznaje różne środki językowe i zabiegi artystyczne oraz określa ich oddziaływanie na wyobraźnię, przekonania, emocje oraz zmysły 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, tekst kultury, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, baśń, opowiadanie, świat	* dostrzega specyfikę narracji * odczytuje przesłanie baśni * uzasadnia swoje zdanie w rozmowie na zadany temat * odwołuje się do przykładów z własnego doświadczenia lub obserwacji * charakteryzuje, porównuje i ocenia bohaterów * ustala kolejność zdarzeń * dostrzega cechy opowiadania * wskazuje elementy humorystyczne w tekście * identyfikuje podmiot mówiący i go charakteryzuje * opowiada o roli osób znaczących w swoim życiu * rozpoznaje rym * identyfikuje typowe cechy baśni * wskazuje analogię między tekstami literackimi * podaje argumenty uzasadniające swoje zdanie * wyjaśnia, na czym polega udzielanie wsparcia innym osobom
---	---	--

		przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, porównanie, rymy	
3. Świadomość języka.	3.6) wzbogaca słownictwo, stosuje w swoich wypowiedziach różne elementy leksykalne (np. wyrazy neutralne i wartościujące, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, związki frazeologiczne) 3.7) wyjaśnia różnice między znaczeniem dosłownym a przenośnym wyrazów i związków wyrazowych 3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów	* identyfikuje wyrazy pokrewne * dostrzega zależność między pisownią a budową słów należących do tej samej rodziny wyrazów * tworzy rodzinę wyrazów * zna i stosuje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni cząstek <i>ża-</i>, <i>żo-</i>, <i>żu-</i>, <i>ży-</i>.	
4. Tworzenie wypowiedzi.	4.1) tworzy notatki w różnych formach, syntetycznie ujmujące najważniejsze informacje z różnych źródeł, w tym z zajęć i podręcznika 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie inne wypowiedzi relacjonujące 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię	* opowiada baśń ze świadomością roli narratora * pisze opowiadanie według instrukcji * porządkuje informacje zamieszczone w tekście i przedstawia je na schemacie * pisze życzenia, stosując odpowiednią kompozycję, akapity, słownictwo grzecznościowe, pisownię wielką literą * odróżnia życzenia od innych form wypowiedzi	

	4.5) opisuje sytuację, przeżycia oraz charakteryzuje postać, także w dłuższych wypowiedziach o charakterze twórczym 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego 4.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi 4.8) wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, charakterystyka, opowiadanie, akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie		
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna – moduł filozoficzny 5.3) określa role, jakie odgrywa w różnych wspólnotach, w tym	* tworzy wypowiedź na określony temat * wyjaśnia intencje postaci * określa stosunek narratora do bohatera	

		w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej, itd. – moduł filozoficzny; 5.5) rozpoznaje i nazywa emocje własne i innych		
	7. Praktyki lekturowe.	7.5) zapoznaje się z wybranymi fragmentami baśni ważnymi dla kultury światowej, europejskiej, narodowej i regionalnej 7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne	* zapoznaje się z baśniami ważnymi dla kultury europejskiej, światowej	
ŚWIAT DOROSŁYCH, ŚWIAT DZIECI				
Justyna Bednarek <i>Korzystna propozycja?</i> (fragment), s. 175 Grzegorz Kasdepke <i>Domowe przedstawienie</i> (fragment), s. 179 Joanna Kulmowa <i>Leniuchowanie też ma sens</i>, s. 182 Odmienne i nieodmienne części mowy, s. 184 Pisownia wyrazów zakończonych na: -ów, -ówka, -ówna. s. 187 Agnieszka Frączek <i>Kanapka</i>, s. 190 Podaj mi przepis na..., s. 193	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.6) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie – moduł filozoficzny	* układa pytania do tekstu * omawia podane argumenty * uważnie słucha wypowiedzi innych * wyraża swoje zdanie * identyfikuje narratora wydarzeń * rozpoznaje rodzaje narracji * posługuje się w wypowiedziach terminami: bohater, narrator * odczytuje informacje z przepisu * analizuje kompozycję przepisu kulinarnego	
	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, teatru, sztuk plastycznych, audiowizualnych i audiowizualnych – moduł kultura	* charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu * wyszukuje w tekście poetyckim cytaty na zadany temat * omawia sytuację przedstawioną w wierszu * wyjaśnia znaczenie wyróżnień graficznych w utworze poetyckim * czyta tekst z odpowiednią modulacją głosową	

Łukasz Modelski <i>Przypadki chodzą po lodach, czyli rożki</i> (fragment), s. 196 Części mowy – rzeczownik, s. 199	2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli 2.6) rozpoznaje różne środki językowe i zabiegi artystyczne oraz określa ich oddziaływanie na wyobraźnię, przekonania, emocje oraz zmysły 2.7) interpretuje głosowo wybrane teksty 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, tekst kultury, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy	* rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze i rozumie ich funkcję * wyraża uczucia słowem, gestem, mimiką, ruchem ciała	
3. Świadomość języka.	3.1) rozpoznaje w wypowiedziach odmienne i nieodmienne części mowy, przypisuje im właściwe kategorie gramatyczne, stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych w wypowiedziach ustnych i pisemnych 3.4) buduje zdania poprawne pod względem logicznym i gramatycznym w mowie oraz piśmie, określa zależności między wyrazami w zdaniu	* wyjaśnia znaczenie i posługuje się wybranymi związkami frazeologicznymi * wypowiada się na temat sposobu spędzania wolnego czasu i ocenia swoje propozycje * dostrzega i omawia różnice między dosłownym a przenośnym znaczeniem wyrazów * odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych * sprawnie posługuje się określeniem: części mowy	

	3.6) wzbogaca słownictwo, stosuje w swoich wypowiedziach różne elementy leksykalne (np. wyrazy neutralne i wartościujące, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, związki frazeologiczne) 3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów 3.9) stosuje znaki interpunkcyjne w różnych typach wypowiedzeń z wykorzystaniem wiedzy o składni 3.10) wykorzystuje pojęcia: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, liczba, rodzaj, przypadek, synonim, antonim, związek frazeologiczny, sylaba, kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, cudzysłów, dwukropek	* zna zasadę dotyczącą pisowni wyrazów zakończonych na: -ów, -ówka, -ówna i poprawnie zapisuje te słowa * zna i poprawnie zapisuje wyjątki od poznanej zasady * stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny dostosowany do wymogów danej formy * odróżnia przepis od innych tekstów * rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy, w tym rzeczownik * podaje przykłady rzeczowników nazywających poszczególne kategorie * rozpoznaje w tekście przypadki, liczby, rodzaje gramatyczne rzeczownika i rozumie ich funkcje * stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczowników	
4. Tworzenie wypowiedzi.	4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu i sporządza jego plan odtwórczy 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie jak inne wypowiedzi relacjonujące 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię 4.6) podejmuje różne działania	* tworzy wypowiedź, w której uzasadnia swoje stanowisko * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje narratora * redaguje przepis * układa pytania do tekstu * stosuje poprawne formy wyrazów, kompozycję i układ graficzny w swoich wypowiedziach * pamięta o poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej	

	o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego 4.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi 4.8) wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, opowiadanie, akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie		
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna – moduł filozoficzny 5.3) określa role, jakie odgrywa w różnych wspólnotach, w tym w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej, itd. – moduł filozoficzny	* podaje argumenty do wybranej przez siebie tezy * wymienia ulubione potrawy * opowiada o swoich i rodzinnych doświadczeniach kulinarnych	
6. Elementy edukacji medialnej.	6.2) odróżnia informacje o faktach od opinii – moduł medialny 6.3) korzysta z różnorodnych źródeł informacji do poszerzania własnej	* odróżnia fakt od opinii * przytacza fakty i wyraża opinie	

		wiedzy i rozwijania zainteresowań – moduł medialny		
	7. Praktyki lekturowe.	7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne, b) utwory liryczne	* czyta teksty narracyjne i liryczne ze zrozumieniem i prezentuje je rówieśnikom	
Melania Kapelusz <i>Zielony Pies</i>, s. 203 Części mowy – przymiotnik, s. 208 Stanisław Grochowiak <i>Wyliczanka</i>, s. 211 Pisownia wyrazów z u, s. 213 Barbara Gawryluk, <i>Dżok. Legenda o psiej wierności</i> (fragment), s. 215 Części mowy – czasownik, s. 218 Czasy czasownika, s. 222 Kasia Keller <i>Niedaleko pada jabłko...</i> (fragment), s. 225	POZA DOMEM			
	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie	* opowiada o wydarzeniach według planu * określa temat wiersza i objaśnia jego przenośne znaczenie * odczytuje sytuację z ilustracji * proponuje sposoby unikania zagrożeń na podstawie rysunków	
	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, komiksu, sztuk plastycznych, audialnych i audiowizualnych – moduł kultura 2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli	* wnioskuje o cechach bohaterów na podstawie narracji, * określa elementy świata przedstawionego * odnosi doświadczenia bohaterów do własnych przeżyć * odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych * redaguje ramowy plan zdarzeń * opowiada według planu * określa funkcje środków językowych i zabiegów artystycznych	

Joanna Kulmowa <i>Kwitną gawrony</i>, s. 229 Części mowy – przysłówki, s. 232 Marta Falkowska <i>Tosiu! Bądź poważna!</i> (fragment), s. 234 Pamiętaj! (plansza), s. 242 <i>Wiem, co to jest. Potrafię.</i> Podsumowanie rozdziału, s. 244 Emilia Waśniowska <i>Na rynku w Muszynie</i> Sprawdź, jak odpowiadam na pytania do tekstu poetyckiego. s. 246	2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia 2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji 2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń 2.6) rozpoznaje różne środki językowe i zabiegi artystyczne oraz określa ich oddziaływanie na wyobraźnię, przekonania, emocje oraz zmysły 2.7) interpretuje głosowo wybrane teksty 2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, tekst kultury, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, baśń, legenda, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, porównanie, metafora lub przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy	* wypowiada się na temat wpływu środków językowych na odbiorcę * odczytuje rytm wiersza * interpretuje głosowo tekst * identyfikuje elementy powtarzające się w wierszu * dzieli wyrazy na sylaby w celu sprawdzenia rytmiczności wiersza * wskazuje wers, strofę, rymy * opowiada sytuację opisaną w utworze * odczytuje zdarzenia w komiksie * wskazuje cechy gatunkowe komiksu * omawia relacje między bohaterami * ocenia zachowanie bohaterów i opisuje ich emocje * wyraża swój stosunek do postaci, wykorzystując podane słownictwo * podaje kolejność obrazów poetyckich na podstawie ilustracji
---	---	---

3. Świadomość języka.	3.1) rozpoznaje w wypowiedziach odmienne i nieodmienne części mowy, przypisuje im właściwe kategorie gramatyczne, stosuje poprawne formy wyrazów odmienne w wypowiedziach ustnych i pisemnych 3.6) wzbogaca słownictwo, stosuje w swoich wypowiedziach różne elementy leksykalne (np. wyrazy neutralne i wartościujące, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, związki frazeologiczne) 3.7) wyjaśnia różnice między znaczeniem dosłownym a przenośnym wyrazów i związków wyrazowych 3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów 3.10) wykorzystuje pojęcia: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczba, osoba, rodzaj, przypadek, czas, sylaba, kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, cudzysłów, nawias, dwukropek	* rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy- przymiotnik * rozpoznaje w tekście przypadki, liczby i rodzaje gramatyczne przymiotnika oraz rozumie ich funkcje * stosuje poprawne formy gramatyczne przymiotnika * zna i stosuje poznaną zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni wyrazów z <i>u</i> * zna wyjątki od zasady i poprawnie je zapisuje * rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy * identyfikuje czasowniki w wypowiedzi słuchanej i czytanej * rozróżnia formy osobowe i nieosobowe czasownika, w tym bezokolicznik * rozpoznaje w tekście formy liczby, osoby i rozumie ich funkcje w wypowiedzi * rozpoznaje czasowniki w różnych czasach * tworzy formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego * stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmienne * wyjaśnia różnicę między dosłownym a przenośnym znaczeniem wyrazów * rozpoznaje przenośnię * identyfikuje przysłówki jako nieodmienną część mowy i rozumie ich funkcję * używa przysłówków w wypowiedziach
4. Tworzenie wypowiedzi.	4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu	* formułuje i uzasadnia ustnie lub pisemnie swoją wypowiedź

	i sporządza jego plan odtwórczy 4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie inne wypowiedzi relacjonujące, samodzielnie przygotowana prezentacja multimedialna 4.4) tworzy różnorodne wypowiedzi argumentacyjne na tematy poruszane na zajęciach, formułuje i uzasadnia swoją opinię 4.5) opisuje krajobraz, sytuację, przeżycia oraz charakteryzuje postać, także w dłuższych wypowiedziach o charakterze twórczym 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego	* uzasadnia swoje zdanie * redaguje opowiadanie, opis, rady, zasady * sporządza plan odtwórczy * tworzy tekst zgodnie, pamiętając o wstępie, rozwinięciu, zakończeniu i podziale na akapity * pamięta o poprawności ortograficznej i językowej w swoich wypowiedziach	
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna, lokalna – moduł filozoficzny	* wypowiada się na temat wartości * wskazuje różne działania w sytuacji zagrożenia, odwołując się do swoich doświadczeń * improwizuje zgłoszenie zagrożenia * omawia swoje zaangażowanie w proces uczenia	

		5.4) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się		
6. Elementy edukacji medialnej.	6.1) aktywnie wyszukuje potrzebne informacje w różnorodnych źródłach – moduł medialny 6.3) korzysta z różnorodnych źródeł informacji do poszerzania własnej wiedzy i rozwijania zainteresowań – moduł medialny 6.4) rozpoznaje, w jaki sposób przekazy, w tym reklamy, wpływają na zachowania i kluczowe życiowe decyzje – moduł medialny	* korzysta ze słownika ortograficznego w celu ustalenia poprawnej pisowni * w różnych źródłach zbiera informacje na zadany temat * udziela asertywnej odpowiedzi na pytania * posługuje się podręcznikiem w celu powtórzenia wiedzy		
7. Praktyki lekturowe.	7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne, b) utwory liryczne 7.7) zapoznaje się z tekstami kultury należącymi do różnych sztuk, w tym komiksu	* dzieli się wrażeniami na temat tekstów lirycznych i narracyjnych * prezentuje listę ulubionych komiksów		
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI Uczeń: * wykorzystuje pojęcia: metafora lub przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy (2.8) * rozpoznaje w wypowiedziach odmienne i nieodmienne części mowy, przypisuje im właściwe kategorie gramatyczne, stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych w wypowiedziach ustnych i pisemnych (3.1) * wyjaśnia różnicę między znaczeniem dosłownym a przenośnym związków wyrazowych (3.7) * stosuje zasady pisowni z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów (3.8) * wykorzystuje pojęcia: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, liczba, osoba, rodzaj, przypadek (3.10) * omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się, ustnego i pisemnego odpowiadania na pytania, uwzględniającego: poprawność merytoryczną, językową, ortograficzną, samodzielność, zgodność z tematem i czytelność zapisu (5.4) * aktywnie wyszukuje potrzebne informacje w różnych źródłach- moduł medialny (6.1)				

IV. W ŚWIECIE FANTAZJI

W KRAINIE BAŚNI				
W świecie fantazji (plansza), s. 250 Jan Brzechwa <i>Na wyspach Bergamutach</i>, s. 252 Ch. Perrault <i>Kopciuszek, czyli szklany pantofelek</i>, s. 254 W pracowni baśniopisarza (plansza), s. 262 Wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące, s. 266 Pisownia wyrazów z ó niewymiennym, s. 270 Marcin Brykczyński <i>W świecie baśni</i>, s. 273 Joanna Wilińska <i>Zielony Kapturek (fragment)</i>, s. 275 Stanisław Grochowiak <i>Snów dobrych życzenia</i>, s. 279 Zdanie i równoważnik zdania, s. 282	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.5) stosuje zasady grzeczności językowej 1.6) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie – moduł filozoficzny 1.7) rozpoznaje komunikaty niewerbalne 1.8) przedstawia się, mówi o swoich doświadczeniach i zainteresowaniach	* określa elementy świata przedstawionego * rozpoznaje elementy fantastyczne i prawdopodobne, w tym postaci, przedmioty, wydarzenia * odczytuje przesłanie baśni * wymienia autorów baśni * układa wypowiedź ustną, pisemną z określoną intencją, która składa się z różnych rodzajów wypowiedzeń * nazywa cechy bohaterów na podstawie ich zachowania * rozpoznaje emocje bohaterów literackich * porządkuje informacje na temat projektu i uzasadnia swój wybór	
	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, filmu, teatru, muzyki, sztuk plastycznych, audialnych i audiowizualnych – moduł kultura 2.2) określa i porównuje perspektywy oraz intencje nadawców, tematykę	* układa pytania do tekstu i na nie odpowiada * wnioskuje o wartościach dydaktycznych baśni * porównuje i ocenia bohaterów w odniesieniu do własnych doświadczeń * nazywa cechy bohaterów pozytywnych i negatywnych oraz ocenia ich postępowanie * podaje przykłady bohaterów pozytywnych i negatywnych * rozpoznaje cechy baśni jako gatunku literackiego * w twórczy sposób wykorzystuje cechy gatunkowe baśni	

Książka żyje... naprawdę!, s. 285

Zdania pojedyncze i zdanie złożone, s. 288

Joanna Papuzińska, *Bzdurniej, czyli turniej bzdur*, s. 291

i problematykę wypowiedzi jako różnych sposobów wyrażania postaw, intencji, emocji oraz myśli
2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozśmieszenia, wzruszenia, przestraszenia
2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji
2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń
2.6) rozpoznaje różne środki językowe i zabiegi artystyczne oraz określa ich oddziaływanie na wyobraźnię, przekonania, emocje oraz zmysły
2.7) interpretuje głosowo wybrane teksty
2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, tekst kultury, argument, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, baśń, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, epitet,

- * wyjaśnia przyczyny zachowania bohaterów literackich
- * tworzy miniscenariusz przedstawienia teatralnego
- * czyta tekst z podziałem na role
- * dostrzega humor w utworze i analogie do baśni, do której nawiązuje
- * określa nastrój utworu, tematykę i adresata wypowiedzi osoby mówiącej
- * rozpoznaje epitet i określa jego funkcję
- * rozpoznaje poznane środki stylistyczne
- * opisuje wrażenia po przeczytaniu tekstu
- * wyjaśnia znaczenie tytułu

		porównanie, metafora lub przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy	
3. Świadomość języka.	3.3) bada różnice i zależności między częściami mowy a częściami zdania 3.4) buduje zdania poprawne pod względem logicznym i gramatycznym w mowie oraz piśmie, określa zależności między wyrazami w zdaniu, identyfikuje funkcje głównych części zdania oraz ich określeń 3.6) wzbogaca słownictwo, stosuje w swoich wypowiedziach różne elementy leksykalne (np. wyrazy neutralne i wartościujące, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, związki frazeologiczne) 3.7) wyjaśnia różnice między znaczeniem dosłownym a przenośnym wyrazów i związków wyrazowych 3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów 3.9) stosuje znaki interpunkcyjne w różnych typach wypowiedzi z wykorzystaniem wiedzy o składni 3.10) wykorzystuje pojęcia: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, spójnik, liczba, osoba, rodzaj, przypadek, czas, podmiot,	* wyjaśnia pojęcie wypowiedzenia * tworząc wypowiedzenia, stosuje niezbędne elementy (wielka litera na początku, odpowiedni znak interpunkcyjny na końcu) * określa rodzaj wypowiedzi * tworzy wypowiedzenia, uwzględniając cel wypowiedzi * rozpoznaje wypowiedzenia neutralne i nacechowane emocjonalnie * zapisuje dialog, używając różnych typów wypowiedzi * odróżnia wypowiedzenia wykrzyknikowe od neutralnych * czyta na głos wypowiedzi z odpowiednią intonacją * stosuje poprawną interpunkcję w zapisie dialogu * zapamiętuje pisownię wyrazów z ó niewymienionym * rozpoznaje zdania i równoważniki zdań * wskazuje orzeczenia w zdaniach * przekształca równoważniki zdań w zdania * rozpoznaje czasowniki w formie osobowej * rozpoznaje orzeczenie * odróżnia zdanie od równoważnika, zdanie pojedyncze od złożonego * tworzy zdania złożone ze zdań pojedynczych za pomocą spójnika * oddziela przecinkiem zdania złożone	

	orzeczenie, wypowiedzenie (oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe), równoważnik zdania, zdanie, zdanie pojedyncze, zdanie złożone, synonim, antonim, związek frazeologiczny, kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, dwukropek	* zna zasadę interpunkcyjną dotyczącą zdań złożonych * wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek	
4. Tworzenie wypowiedzi.	4.1) tworzy notatki w różnych formach, syntetycznie ujmujące najważniejsze informacje z różnych źródeł, w tym z zajęć i podręcznika 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego	* redaguje opowiadanie twórcze z elementami baśniowymi zgodnie ze wskazówkami * wypowiada się na temat potrzeby tworzenia i słuchania baśni * tworzy epitety * projektuje działania promujące czytelnictwo * przytacza cudzą opinię * pisze notatkę informacyjną na podstawie tekstu * układa rymowaną	
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.2) omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna, lokalna, narodowa – moduł filozoficzny	* wypowiada się na temat postaw prezentowanych przez bohaterów baśniowych i konfrontuje je z własnymi doświadczeniami * wyraża opinię na temat poznanych baśni * ocenia swoje zaangażowanie podczas zajęć * uzasadnia opinię na zadany temat * poddaje refleksji wartości, jakimi powinni się kierować ludzie oraz, jakie sam wykorzystuje w codziennym życiu	

		5.4) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się 5.5) rozpoznaje i nazywa emocje własne i innych		
	6. Elementy edukacji medialnej.	6.2) odróżnia informacje o faktach od opinii – moduł medialny 6.4) rozpoznaje, w jaki sposób przekazy, w tym reklamy, wpływają na zachowania i kluczowe życiowe decyzje – moduł medialny	* prezentuje baśnie ważne dla kultury europejskiej i światowej, wypowiada się na ich temat * przedstawia inne humorystyczne nawiązania do znanych baśni * ocenia reklamy książek i ich wpływ na odbiorcę * odróżnia fakt od opinii	
	7. Praktyki lekturowe.	7.5) zapoznaje się z baśniami i legendami ważnymi dla kultury światowej, europejskiej, narodowej i regionalnej 7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne, b) utwory liryczne	* prezentuje znane baśnie z literatury polskiej, europejskiej i światowej	
W KRAINIE LEGEND				
Zuzanna Orlińska <i>Skąd się wzięła sól w Wieliczce i Bochni?</i> (fragment), s. 293 Hanna Zdzitowiecka <i>Bursztynowa korona</i> , s. 298 Pisownia wyrazów z ż niewymien- nym , s. 303	1. Komunikacja.	1.1) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją 1.2) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany 1.3) dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy 1.4) wyraża swoje potrzeby, emocje i uczucia w sposób zrozumiały, adekwatny do sytuacji i akceptowany społecznie	* prezentuje ulubione książki * ocenia wypowiedzi kolegów * prezentuje swoje doświadczenia związane z ciekawostkami turystycznymi i związanymi z nimi legendami	

Nikoła Kucharska <i>Legenda o piernikach toruńskich</i>, s. 306 Pisownia wielką i małą literą, s. 309		1.6) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie – moduł filozoficzny 1.8) przedstawia się, mówi o swoich doświadczeniach i zainteresowaniach		
<i>Niezwykły strażnik Bramy Wyżynnej</i> (adaptacja Anna Murdzek), s. 314 <i>Wiem, co to jest. Potrafię. Podsumowanie rozdziału</i>, s. 322 Henryk Jerzy Chmielewski <i>Tytus, Romek i A'Tomek</i>, s. 324 100/100! Jak pracuję na sukces? s. 329 Bank szalonych pomysłów, s. 330 Zaloguj się do świata książek, s. 336 Jak osiągam rangę mistrzowską w czytaniu? s. 348	2. Odbiór tekstów kultury.	2.1) przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, filmu, teatru, sztuk plastycznych audialnych i audiowizualnych – moduł kultura 2.3) określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywołaniu reakcji odbiorcy, w tym rozbawienia, wzruszenia, przestraszenia 2.4) określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich, w tym realistycznych oraz fantastycznych, jako różnych sposobów wyrażania myśli i emocji 2.5) porównuje i ocenia postępowanie bohaterów, w tym w odniesieniu do własnych doświadczeń 2.7) interpretuje głosowo wybrane teksty	* słuchając legendy, notuje informacje dotyczące lektury * wymienia elementy realistyczne i fantastyczne, prawdopodobne * rozpoznaje cechy legendy w tekście * identyfikuje region, którego dotyczy legenda * opowiada treść legendy na podstawie ilustracji * czyta tekst z podziałem na role, kładąc nacisk na interpretację tekstu * układa wydarzenia w kolejności chronologicznej * dostrzega specyfikę utworów przeznaczonych do wystawienia na scenie * czyta komiks i wyszukuje w nim elementy prawdopodobne oraz fantastyczne * określa czas wydarzeń * dostrzega elementy humorystyczne w tekście * pisze list, przepis, notatkę * posługuje się pojęciami: narrator, zdarzenie, świat przedstawiony, bohater, elementy rzeczywiste, fantastyczne, baśń, legenda, nadawca, odbiorca	

	2.8) wykorzystuje pojęcia: tekst, fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, mit, baśń, legenda, opowiadanie, świat przedstawiony, narrator, bohater, fabuła, podmiot mówiący, epitet, porównanie, metafora lub przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy		
3. Świadomość języka.	3.8) stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów 3.9) stosuje znaki interpunkcyjne w różnych typach wypowiedzi z wykorzystaniem wiedzy o składni 3.10) wykorzystuje pojęcia: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, spójnik, liczba, osoba, rodzaj, przypadek, czas, synonim, antonim, związek frazeologiczny, kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, cudzysłów, dwukropek	* zapamiętuje i poprawnie zapisuje wyrazy z ż niewymiennym * zapamiętuje regułę dotyczącą pisowni wielką literą * pisze tekst o swoim regionie, stosując poznana zasadę ortograficzną dotyczącą wielkiej litery * wyszukuje w tekście wyrazy dotyczące poznanych zasad ortograficznych * zna elementy kompozycyjne listu	
4. Tworzenie wypowiedzi.	4.1) tworzy notatki w różnych formach, syntetycznie ujmujące najważniejsze informacje z różnych źródeł, w tym z zajęć i podręcznika 4.2) przekształca cudze teksty, w tym formułuje pytania do tekstu i sporządza jego plan odtwórczy	* wymyśla dalszy ciąg legendy z wykorzystaniem podanych elementów i poprawnym zapisem * opisuje drogę, okolicę, wykorzystując wiedzę dotyczącą pisowni wielką litera * tworzy tekst zachęcający do zwiedzenia wybranych miejsc * wyraża opinię o książce	

	4.3) komponuje krótsze i dłuższe wypowiedzi o charakterze użytkowym, takie jak sprawozdanie i inne wypowiedzi relacjonujące, korespondencja tradycyjna i elektroniczna, samodzielnie przygotowana prezentacja multimedialna 4.6) podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym lirycznych i narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego 4.7) posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnymi do formy i charakteru wypowiedzi 4.8) wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, charakterystyka, opowiadanie, list tradycyjny i elektroniczny, sprawozdanie, akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie		
5. Rozwijanie autorefleksji i tworzenie tożsamości.	5.1) opisuje istotne dla siebie wartości i prezentuje stanowisko wobec uniwersalnych wartości – moduł filozoficzny 5.4) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się	* identyfikuje wartości przekazane przez legendę * ocenie sposób przygotowania przedstawienia * uważnie czyta tekst i polecenia * stosuje skuteczne, aktywne formy nauki * dokonuje oceny swojej pracy * umie zaplanować czas pracy * pisze plan wypowiedzi * planuje proces czytania	

		* rozwija nawyki czytelnicze, korzysta z dostępnych możliwości wypożyczenia książek	
6. Elementy edukacji medialnej.	6.1) aktywnie wyszukuje potrzebne informacje w różnorodnych źródłach – moduł medialny 6.3) korzysta z różnorodnych źródeł informacji do poszerzania własnej wiedzy i rozwijania zainteresowań – moduł medialny	* wyszukuje legendy związane z wybranym regionem * wyszukuje ciekawostki turystyczne dotyczące miast i związane z nimi legendy * analizuje zapis nazw geograficznych w różnych źródłach	
7. Praktyki lekturowe.	7.1) wybiera teksty zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami oraz uzasadnia swój wybór 7.2) planuje proces czytania 7.3) dzieli się pierwszymi wrażeniami z przeczytanego tekstu 7.4) czyta w każdym roku szkolnym nie mniej niż 4 dłuższe teksty literackie dla dzieci i młodzieży a) wybrane wspólnie przez nauczyciela i uczniów z listy przykładowych tekstów do omówienia w klasie IV lub spoza tej listy, b) wśród których znajdują się teksty poruszające zagadnienia bliskie doświadczeniom uczniów, takie jak: dom, rodzina, relacje rówieśnicze, przyjaźń, emocje, relacje człowieka i natury, różnorodność, wspólnotowość	* prezentuje wybrane legendy związane z regionem * wyszukuje niezbędne informacje dotyczące regionu, którego dotyczy legenda * przygotowuje przedstawienie i poddaje refleksji swoją pracę * umiejętnie posługuje się podręcznikiem w celu wyszukania potrzebnych informacji, powtórzenia i usystematyzowania wiedzy	

	7.5) zapoznaje się z baśniami i legendami ważnymi dla kultury światowej 7.6) czyta krótsze teksty literackie, w tym: a) utwory narracyjne b) utwory liryczne 7.7) zapoznaje się z tekstami kultury należącymi do różnych sztuk, w tym filmu, teatru, malarstwa, rzeźby, muzyki, komiksu		
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	Uczeń: * przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstów należących do różnych sztuk, w tym literatury, filmu, teatru, komiksu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych- moduł kultura (2.1) * określa i odnosi do rzeczywistych sytuacji wrażenia, jakie wywołują w nim wypowiedzi oraz zabiegi służące wywoływaniu reakcji odbiorcy, w tym rośmieszania (2.3) * określa elementy świata przedstawionego i specyfikę fikcyjnych tekstów literackich (2,4) * wykorzystuje pojęcia: tekst, fikcja, utwór realistyczny, fantastyczny, legenda, świat przedstawiony, bohater, fabuła (2.8) * stosuje zasady pisowni, także z wykorzystaniem wiedzy o odmianie i wymowie wyrazów (3.8) * stosuje znaki interpunkcyjne w różnych typach wypowiedzi z wykorzystaniem wiedzy o składni (3.9) * wykorzystuje pojęcia: tekst, fikcja, utwór realistyczny, fantastyczny, legenda, świat przedstawiony, bohater, fabuła (3.10) * przekształca cudze teksty, w tym sporządza plan odtwórczy (4,2) * podejmuje różne działania o charakterze twórczym z wykorzystaniem języka i różnych form literackich, w tym narracyjnych, takich jak opowiadania o zróżnicowanej kompozycji, fabule, kreacji świata przedstawionego (4.6) * posługuje się kompozycją i układem graficznym adekwatnym do form i charakteru wypowiedzi (4.7) * wykorzystuje pojęcia: akapit, wstęp, rozwinięcie, zakończenie (4.8) * omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się (5.4) * aktywnie wyszukuje potrzebne informacje w różnych źródłach- moduł medialny (6.1) * zapoznaje się z tekstami kultury należącymi do różnych sztuk, w tym filmu, teatru, malarstwa, rzeźby, muzyki, komiksu (7.7)		

